

VERSIONE

A CARTAGINE DA DIDONE

UBI PRIMUM Aeneas Tyriorum oppidum longe vidit, mirabundus stetit: Tyriorum alii muros ducebant, alii portum effodiebant, alii alia faciebant. In medio oppido lucus laetus umbrae erat et hic Dido regina templum Iunoni deae condebat. **POSTQUAM** Aeneas nebulā **saeptus** ad templum venit, reginam vidit et statim bonum animum habuit: nam in templo vidit Iliacas pugnas **pictas** et Troiana bella. **DUM** Aeneas Troiae ruinam videt et, **stupens**, haeret **defixus** in uno spectaculo, pulchra regina ad templum incessit cum caterva Tyriorum. Ad reginam ducti sunt Sergestus et Cloanthus et Ilioneus et alii Teucrorum: Aeneas stupuit **QUIA** putabat eos mortuos propter procellam. Ilioneus reginae dixit: «O regina, auxilio deorum oppidum novum condis: nos Teucris sumus et miseri ad oppidum tuum pervenimus, parce piis naufragis et ruinam nostram aspice». Regina Ilioneo respondit: «Solvite metum, Teucris, secludite curas. Nos quoque miseras cognovimus. Auxilium Teucris dabo et tutos dimittam». **CUM** Aeneas, reginae verbis recreatus, e nebula excessit et restitit, clariter refulgens, regina obstipuit.

frase 3: SAEPTUS / PICTAS che cosa sono? scrivine i paradigmi

frase 4: DUM che subordinata introduce e con quali particolarità?

frase 5: PARCE / ASPICE / SECLUDITE analizza e trasforma al tempo FUTURO

frase 7: spiega la differenza tra QUOQUE e ETIAM

Sottolinea e analizza i predicativi:

	SOGGETTO	OGGETTO
Aeneas ... mirabundus stetit	☐	☐
Aeneas eos mortuos putabat	☐	☐
et miseri ad oppidum tuum pervenimus	☐	☐
et eos tutos dimittam	☐	☐

Trasforma le seguenti forme verbali da ATTIVO a PASSIVO o viceversa

vidit _____	stetit _____
ducebant _____	ducti sunt _____
putabat _____	condis _____
aspice _____	solvite _____

cognovimus _____ dabo _____

Distingui il CUM preposizione dal CUM congiunzione nelle frasi seguenti

Tyrii magna CUM diligentia oppidum novum aedificabant

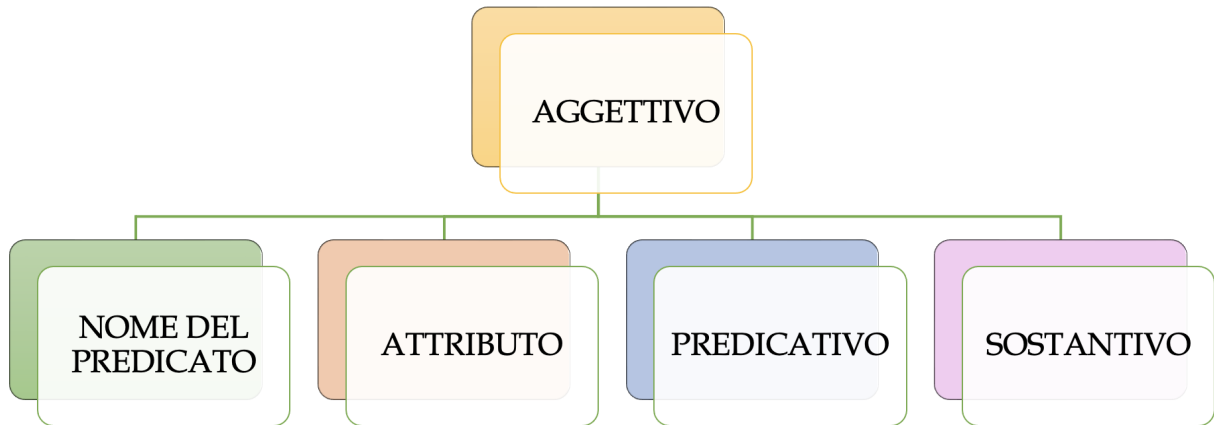
Dido CUM Tyriis novum oppidum condebat.

Aeneas CUM vidit reginam mirabundus stetit.

CUM Aeneas Didonis verba audivit, e nebula excessit.

Aeneas Teucris CUM laetitiā reginae verba dicit.

Riconosci gli USI DELL'AGGETTIVO in base alle sue funzioni.

tacita regina

regina venit **tacita**

vir pugnat **strenuus**

strenuus vir

consilium habet **certum**

certum consilium

securae copiae

copiae procedunt **securae**

L'aggettivo SOSTANTIVATO: spiega la differenza e traduci.

BONI

BONA

BONUM

PRONOMI PERSONALI

Completa la tabella

NOS	Genitivo _____ Dativo _____ Accusativo _____ Ablativo _____
EGO	Genitivo _____ Dativo _____ Accusativo _____ Ablativo _____
TU	Genitivo _____ Dativo _____ Accusativo _____ Ablativo _____

VOS	Genitivo _____ Dativo _____ Accusativo _____ Ablativo _____
RIFLESSIVO 3°	Genitivo _____ Dativo _____ Accusativo _____ Ablativo _____

Riconosci il valore del pronome/aggettivo evidenziato: RIFLESSIVO NON RIFLESSIVO

Aeneas **sibi** semper antiqua virtutis exempla praebuit.

Aeneas **secum** cogitans de Troia incensa deambulabat.

Aeneas **ei** gratias agebat quod auxilium Teucris dederat.

Aeneas reginam videt et **eam** pulchram putat.

Dido cum **sua** gente in Africae oras pervenit.

Aeneas **se** videt in templi columnis pictum.

Aeneas novam patriam **sibi** invenire cupit.

Aeneas Tyrios et **eorum** oppidum videbat.

In templo regina et **eius** gens erant.

AGGETTIVI DI TEMPO E LUOGO IN FUNZIONE PREDICATIVA

In MEDIO COLLE Aeneas suos comites videbat.

A SUMMO MONTE Tyriorum urbs ab Aenea videbatur.

In IMO MONTE Tyrii muros ducebant.

In EXTREMO LITORE Tyrii portum effodiebant.

In MEDIA URBE deorum templum aedificatum est.

LE FUNZIONI DEL DATIVO

Riconosci i vari tipi di Dativo: vantaggio/svantaggio, fine, di possesso, doppio dativo

Praedae cupiditatis causa, a Graecis Troia urbs tota deleta est.

Iunonis ira Troianorum itineri impedimento fuerat.

Didoni multae divitiae erant.

Teucris a Didone auxilium suae salutis petiverunt.

Ad praesidium novae urbis alii Tyrii muros ducebant, alii portum effodiebant.

Magno beneficio hominibus est dolorum memoria.

Aeneae magna amicitia cum Didone erat.

Colloquio cum regina tempus ac locum Aeneas deligere debebat.

Didonis auxilium magnae utilitati Teucris fuit.

TRADUZIONE

Dido regina, in templum cum Tyriis incedens, ab Aenea visa est DUM Teucris superstites ad eam ducuntur; inter illos Ilioneus quoque erat et reginae omnia narravit, hospitium petens QUIA naufragi erant et multa terram marique tulerant POSTQUAM Troia urbs a Graecis deleta erat. Dido libenter auxilium petentibus praebuit et eos in suo oppido accepit: Aeneam videns, obstipuit.

SUBORDINATE CAUSALE E TEMPORALE

Scegli la congiunzione adatta e traduci le frasi seguenti.

DUM/QUIA Tyrionum alii muros ducunt, alii portum effodiunt.

CUM/QUIA Aeneas nebulā saepitur, a nullo videtur.

CUM/QUIA mare in terra ignota iactatus est, Ilioneus a regina auxilium petit.

POSTQUAM/ANTEQUAM reginae responsum audiverat, Aeneas e nebula excessit.

CUM/QUIA Troiana bella picta in templo videt, Aeneas stupet.

CUM/QUIA comites suos videt, Aeneae magnum gaudium est.

DUM/CUM apud Didonem fuerint, Teucris tuti erunt.

Nell'ultimo periodo è applicata la LEGGE DELL'ANTERIORITÀ: spiegala.

PARTICIPI

Forma i participi presente e perfetto dei verbi dati:

	PRESENTE	PERFETTO
duco, is, duxi, ductum, ere TR.		
incedo, is, incesi, incesum, ere INTR.		
respondeo, es, i, responsum, ēre TR.		
puto, as, avi, atum, are TR.		
pervenio, is, i, perventum, ire INTR.		
aspicio, is, aspexi, aspectum, ere TR.		
do, das, dedi, datum, dare TR.		
parco, is, peperci, parcitum, ere INTR.		

Traduci i seguenti participi nei sintagmi proposti.

auxilium datum _____ reginae dantis _____

reginae danti _____ in oppido viso _____

naufrazi pervenientes _____ Teucris petentibus _____

cum Sergesto ducto _____ ad oppidum conditum _____